

Blekk sprutene fra Slemmestad

Røyken
kommune

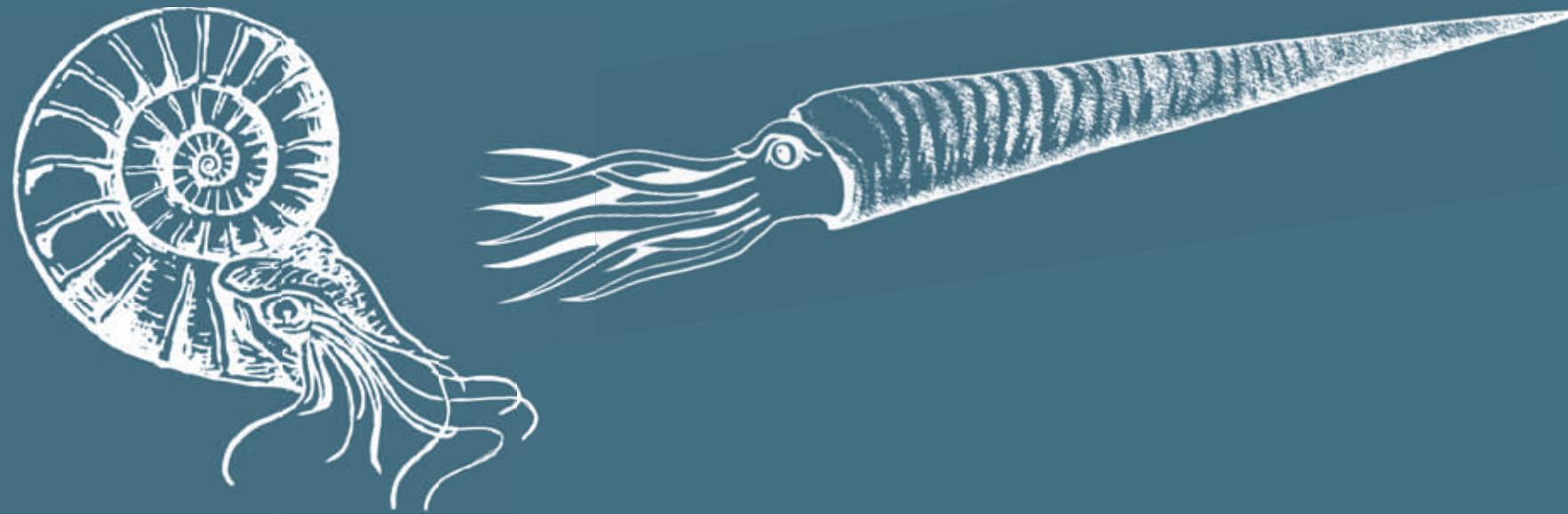

Foto: Julie Guttormsen

Foto: Julie Guttormsen

Blekk sprutfossilene

Et fossil er et spor fra fortidens liv og kan være mange millioner år gammelt. Det er rester av dyr, sopp eller planter, enten bevart som avtrykk eller med de opprinnelige bestanddelene.

På denne skrå flaten finnes det hundrevis av fossile blekk spruter, noen med rett og noen med spiralsnodd skall.

Den blekk spruten vi finner flest fossiler av i skråningen, har rett skall og heter *Proterovaginoceras incognitum*. I tillegg finnes det noen få spiralsnodde blekk spruter, som sannsynligvis tilhører slekta *Estonioceras*. Mange av fossilene ser vi i tverrsnitt eller lengdesnitt, slik at vi kan se både ytre skall, kammervegger og siforør inne i dyret.

Hvordan får vi vite mer om fossilene?

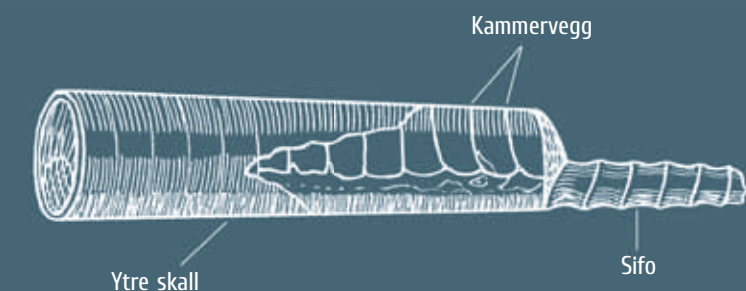
Gjennom å studere fossiler og steinen de ligger i, kan vi finne ut mye om hva som skjedde lang tid før de første menneskene fantes. Noen forskere finner ut hva steinen er sammensatt av, og dermed hvilken temperatur det var i havet, hvor dypt det var og hvordan selve havbunnen ble dannet. Andre beskriver fossilene. De må tenke seg hvordan de bløte delene av dyret så ut: Hvor mange armer hadde disse blekk sprutene? Hvor stort var hodet?

Forskerne ser ofte på nålevende dyr for å finne ut hvordan utdødde dyr kan ha sett ut. Her kan man sammenlikne med blekk spruter som finnes i dag, slik som akkar og Nautilus. I tillegg finnes det fossiler noen steder i verden der bløtdelene er bevart.

Vis hensyn!

Slemmestad er verdensberømt for de flotte forekomstene av fossiler i skifer- og kalkbergartene. Forskere, studenter og skoleelever kommer hit for å studere disse. Det er derfor viktig å ta vare på denne forekomsten slik at flest mulig kan få glede av

den i mange år framover. Det er derfor ikke tillatt å slå løs biter av skråningen eller ødelegge den på andre måter. Hærverk vil bli politianmeldt!

Lengdesnitt av en del av et blekk sprutskall slik vi finner dem i Slemmestad. Kroppen satt i det ytterste kammeret i skallet. Blekk spruten flyttet kroppen til det ytterste kammeret etter hvert som den bygget nye kamre bak. Ved å regulere mengden gass i kamrene, kunne blekk spruten bevege seg opp og ned i vannet. Siforøret forbandt kamrene med hverandre.